

Warszawa, 5 lipca 2010 r.

Światowe ożywienie gospodarcze już pod presją
Upadłości firm na wysokim poziomie do 2011 roku
Analiza firmy Euler Hermes, ubezpieczyciela należności

Globalne ożywienie gospodarcze osiągnęło prawdopodobnie swój szczytowy poziom i raczej nie należy się spodziewać, że wzrost gospodarczy jeszcze przyspieszy w głównych krajach stanowiących siłę napędową ożywienia gospodarki od momentu jego rozpoczęcia wiosną 2009 roku. W 2011 roku wzrost gospodarczy najprawdopodobniej zwolni tempo zarówno w państwach wschodzących Azji, jak i w Stanach Zjednoczonych, podczas gdy sytuacja najbardziej uprzemysłowionych krajów wciąż nie pozwala im na przejęcie wiodących pozycji w napędzaniu wzrostu. Europa, a w szczególności strefa euro, nadal pozostaje w tyle, pozostając pod długoterminowym wpływem kryzysu gospodarczego. W swoim najnowszym raporcie gospodarczym, Euler Hermes, światowy lider w ubezpieczaniu należności, przewiduje, że przedsiębiorstwa będą przeżywać trudności jeszcze przez kilka kwartałów, przy czym liczba upadłości firm będzie utrzymywać się na wysokim poziomie do 2011 roku.

Autorzy przedstawiają następujące tematy:

- Globalne ożywienie gospodarcze mogło już osiągnąć swój szczytowy poziom
- Europa, jedyny region znajdujący się pod długotrwałym wpływem kryzysu, ze wzrostem gospodarczym poniżej 1% w strefie euro zarówno w 2010 i 2011 roku
- Przedsiębiorstwa pozostaną w trudnej sytuacji: upadłości firm do 2011 roku będą utrzymywać się na wysokim poziomie
- **Aktualny stan** – upadłości w Polsce w I półroczu 2010, **zmiana tendencji**

Globalne ożywienie gospodarcze mogło już osiągnąć swój szczytowy poziom

Odbicie gospodarki światowej, które rozpoczęło się wiosną 2009 r. po rekordowym skurczeniu się gospodarki zimą 2008-2009 roku, w ciągu kolejnych miesięcy nabrało poważnych kształtów, utrzymując się, jak pokazują dostępne dane dotyczące wzrostu, do pierwszego kwartału 2010 roku, a na podstawie licznych wskaźników stwierdzić można, że prawdopodobnie nawet do drugiego kwartału. – *Ten ogólnie pozytywny obrazek upiększa rzeczywistość, która jest znacznie bardziej ponura z dwóch powodów – ostrzega Wilfried Verstraete, Prezes Zarządu Euler Hermes. – Chociaż we wschodzących państwach azjatyckich kryzys został w znacznej mierze przewyżczony, dzięki impetowi Chin oraz pakietom stymulacyjnym pokazniejszym i wprowadzonym szybciej niż w pozostałej części świata, w uprzemysłowionych państwach europejskich ożywienie gospodarcze jest znacznie słabsze. Ponadto, w krajach napędzających ożywienie, czyli w Chinach i, w mniejszym stopniu, Stanach Zjednoczonych, wzrost gospodarczy zbliża się do swego szczytowego poziomu.*

Według Euler Hermes, kraje azjatyckie nie będą w stanie utrzymać imponujących poziomów wzrostu odnotowanych w pierwszym kwartale 2010 roku do roku przyszłego. Słabnący wpływ pakietów

stymulujących oraz stopniowy powrót do normalnej polityki monetarnej prawdopodobnie przyczynią się do zmniejszenia się wzrostu PKB dla regionu w 2011 r. o mniej więcej 1 punkt procentowy. Wolniejsze tempo wzrostu (6,8% po 7,7% w 2010 r.) jest blisko związane ze spowolnieniem prognozowanym dla Chin, gdzie spodziewany jest spadek wzrostu PKB z 9,8% w 2010 roku do 8,5% w 2011 roku.

Jednocześnie, wzrost gospodarczy w Stanach Zjednoczonych, drugim w kolejności kraju napędzającym światowe ożywienie, także powinien znacznie zwolnić, z 3,1% w 2010 roku do 2,6% w roku 2011. To spowolnienie w szczególności odzwierciedla zmniejszony wpływ środków wsparcia gospodarczego, które nagromadziły się w końcu 2009 i w 2010 roku, wraz z niewystarczającym ożywieniem w zatrudnieniu w sektorze prywatnym.

Razem wzięwszy, Euler Hermes prognozuje globalny wzrost gospodarczy na poziomie 3,3% w 2010 roku, a następnie jego spadek do 2,9% w 2011 roku. Spowolnienie będzie proporcjonalnie bardziej wyraźnie dla państw OECD (+2,1% w 2010 r. i +1,8% w 2011 roku) niż dla reszty świata (+5,6% w 2010 r. i +5,1% w 2011 r.). Ruchy światowego handlu będą mniej więcej zgodne z tendencjami w zakresie PKB, ze spadkiem wzrostu wolumenu z 11% w 2010 roku do 8% w 2011 roku.

Europa, jedyny region znajdujący się pod długotrwałym wpływem kryzysu, ze wzrostem gospodarczym poniżej 1% w strefie euro zarówno w 2010 i 2011 roku.

– Europa pozostaje w tyle. W cały rok po tym, jak światowa gospodarka rozpoczęła ożywienie, wzrost gospodarczy w Europie jest nadal znacznie słabszy niż w innych regionach – zauważa Karine Berger, Dyrektor Działu Zarządzania Rynkiem i Marketingu oraz Główny Ekonomista Euler Hermes. – Przy tym niektóre kraje, jak Wielka Brytania, Hiszpania i Grecja wciąż odczuwają kurczenie się PKB rok do roku. Obniżyliśmy nasze prognozy wzrostu dla wszystkich państw europejskich i teraz spodziewamy się wzrostu poniżej 1% w strefie euro w 2010 i 2011 roku. Ponadto, nie przewidujemy powrotu w strefie euro do poziomu kwartalnego wzrostu PKB przed kryzysu aż do 2012 roku.

Wzrost popytu krajowego strefy euro jest spodziewany na poziomie praktycznie zerowym w 2010 r. i bardzo niskim w 2011 roku. W ujęciu średniorocznym konsumpcja gospodarstw domowych w 2010 nie zmieni się (-0,2%), a w 2011 roku wzrośnie bardzo umiarkowanie (0,5%). Niesprzyjającymi czynnikami są tu niekorzystne tendencje w sferze zatrudnienia, umiarkowanie wynagrodzeń i ogłoszone lub oczekiwane środki oszczędnościowe. Inwestycje, które w 2009 roku znacznie się skurczyły, nie podniosą się ponownie przed 2011 rokiem, kiedy to powinny wzrosnąć o 1,2% po spadku o 3% w 2010 r., zarówno w sektorze budowlanym i inwestycji produkcyjnych.

Pogorszenie się perspektyw dla Europy jest związane głównie z przyspieszoną konsolidacją fiskalną rozpoczętą przez kilka krajów w maju i czerwcu, po greckim kryzysie związanym z długiem państwowym. *– Ogłoszone plany konsolidacji są wyrazem poważnego wysiłku, który może znacznie spowolnić ożywienie w Europie, szczególnie w 2011 roku – mówi Karine Berger.*

Przedsiębiorstwa pozostaną w trudnej sytuacji, upadłości firm do 2011 roku będą utrzymywać się na wysokim poziomie

Globalny Wskaźnik Upadłości (Global Insolvency Index) Euler Hermes pobił w 2009 roku dwa rekordy: pierwszy pod względem wolumenu upadłości, który osiągnął najwyższy poziom od momentu rozpoczęcia serii w 1995 r., i drugi – pod względem rocznego wzrostu liczby upadłości, który osiągając wartość 29% okazał się rekordowy już drugi rok z rzędu. Pod względem upadłości 2009 rok dla niektórych krajów (Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Francja i Finlandia) był najgorszym rokiem od ponad dziesięciu lat, a dla wielu innych, mianowicie dla Hiszpanii, Holandii, Belgii, Szwajcarii, Austrii, Danii, Irlandii, Portugalii i krajów bałtyckich – najgorszym rokiem w historii.

Trwającemu globalnemu ożywieniu gospodarczemu, pomimo jego nieuniknionego spowolnienia w 2011 roku, będzie towarzyszył spadek liczby upadłości firm na całym świecie. Spadek ten będzie jednakże prawdopodobnie umiarkowany (o 3% w 2010 r. i 5% w 2011 r.) w porównaniu do rekordowych wyższych odnotowanych w 2008 i 2009 roku; przede wszystkim, przypuszczać można, że będzie tak samo nierówny w różnych krajach jak ożywienie gospodarcze. Spodziewamy się, że upadłości firm spadną znacząco w regionie Azji i Pacyfiku (o 9% w 2010 r.) oraz, po dwóch latach znacznego wzrostu, w

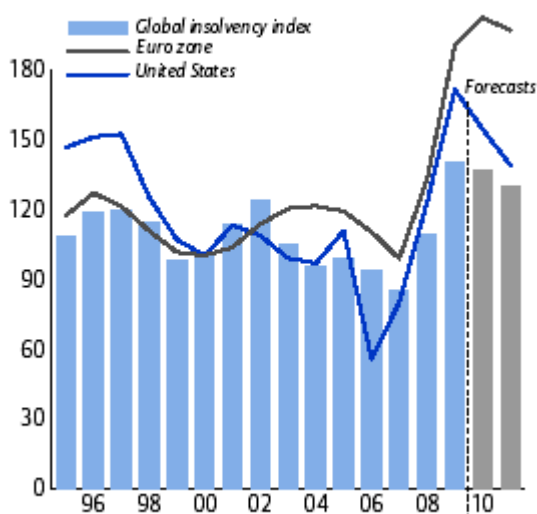
Stanach Zjednoczonych (-10%). Dla porównania, liczba upadłości nadal będzie rosła w kilku krajach europejskich, szczególnie w Europie Południowej: Hiszpanii (+10%), Grecji (+25%) i Portugalii (+5%). Raczej mało prawdopodobne jest, aby liczba upadłości firm zmalała w ujęciu średniorocznym przed 2011 r. w Niemczech (+1%), Francji (+2%), Austrii (+5%) i Irlandii (+9%).

–Przedsiębiorstwa, szczególnie w Europie, pozostaną w trudnej sytuacji aż do 2011 roku – mówi Michel Mollard, Członek Zarządu Euler Hermes. – Wraz z wycofywaniem środków wsparcia gospodarczego przedsiębiorstwa będą musiały uporać się z ponurymi perspektywami dla działalności gospodarczej, chociaż wprowadziły już do gry większość możliwych środków przystosowawczych, a wiele rodzajów ryzyka (ceny surowców, warunki finansowania itp.) nadal się utrzymuje.

Wykresy

Global Insolvency Index

Basis 2000=100

Sources: national figures, Euler Hermes forecasts

Globalny Wskaźnik Upadłości

Podstawa 2000 = 100

Globalny wskaźnik upadłości
Strefa euro
Stany Zjednoczone

Źródło: dane narodowe, prognozy Euler Hermes

Statystyki, według krajów

	% światowego PKB (*)	% Globalnego Wskaźnika Upadłości Euler Hermes (*)	2009		Prognozy	
			Razem	Zmiana w %	2010	2011
Stany Zjednoczone	24,6	28,5	60.837	40%	-10%	-10%
Japonia	8,5	9,8	15.480	-1%	-8%	-1%
Chiny	7,5	8,7	4.448	-2%	-8%	0%
Niemcy	6,3	7,3	32.687	12%	1%	-5%
Francja	4,9	5,7	64.661	12%	2%	-5%
Wielka Brytania	4,6	5,3	35.185	17%	-9%	-5%
Włochy	4,0	4,6	9.644	29%	14%	0%
Rosja	2,9	3,4	15.473	11%	7%	9%
Hiszpania	2,8	3,2	4.984	97%	10%	0%
Brazylia	2,7	3,2	2.371	6%	-18%	-5%
Kanada	2,6	3,0	5.420	-12%	-8%	-6%
Australia	1,7	2,0	14.580	3%	-5%	-5%
Korea Południowa	1,6	1,9	1.998	-27%	-10%	3%

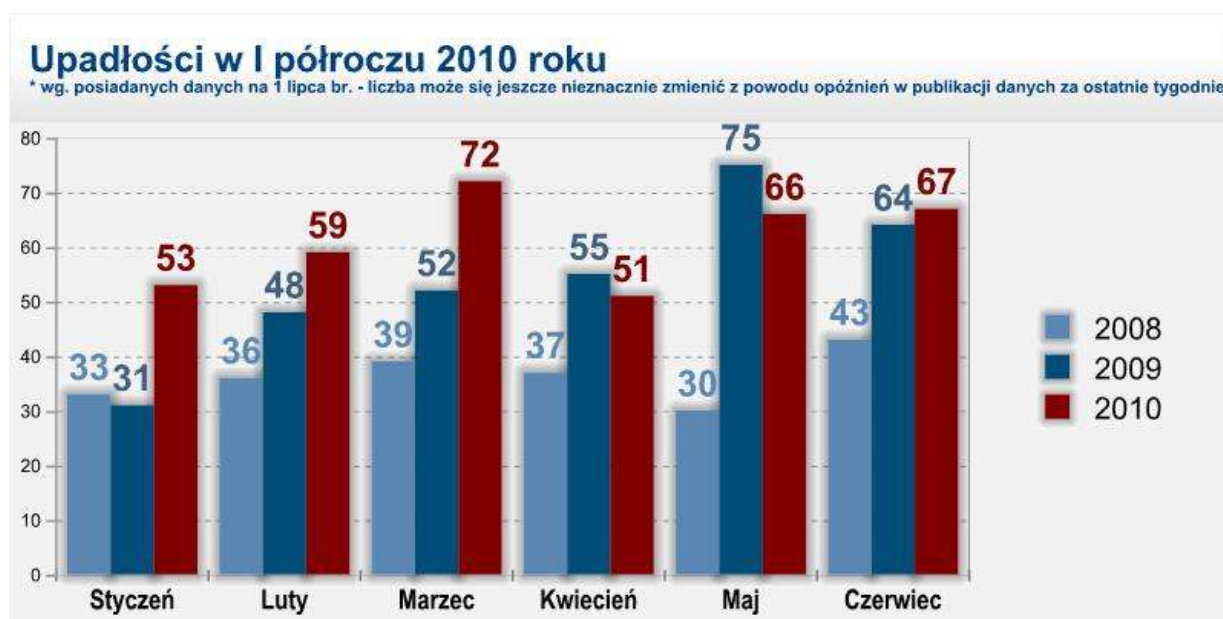
Holandia	1,5	1,8	8.040	73%	-3%	-8%
Polska	0,9	1,1	673	57%	16%	4%
Belgia	0,9	1,0	9.421	11%	5%	-5%
Szwajcaria	0,8	1,0	5.215	24%	14%	-5%
Szwecja	0,8	1,0	7.638	21%	-9%	-12%
Norwegia	0,8	0,9	5.013	38%	-2%	-5%
Austria	0,7	0,8	6.902	9%	5%	-2%
Tajwan	0,7	0,8	341	-58%	-30%	-10%
Grecja	0,6	0,7	650	16%	25%	10%
Dania	0,6	0,7	5.710	54%	5%	-8%
Finlandia	0,5	0,5	3.803	30%	-4%	-8%
Irlandia	0,5	0,5	1.406	82%	9%	-8%
Portugalia	0,4	0,5	3.815	29%	5%	-3%
Czechy	0,4	0,4	1.510	36%	16%	9%
Hongkong	0,4	0,4	573	22%	-11%	-6%
Singapur	0,3	0,4	135	2%	-6%	0%
Węgry	0,3	0,3	14.636	24%	3%	-2%
Słowacja	0,2	0,2	784	35%	-4%	-13%
Luksemburg	0,1	0,1	698	20%	2%	-6%
Litwa	0,1	0,1	1.842	92%	-8%	-12%
Łotwa	0,1	0,1	2.149	67%	-5%	-10%
Estonia	0,0	0,0	1.055	149%	-8%	-12%

Źródła: dane narodowe, prognozy Euler Hermes

(*)PKB z 2008 r. ważone przy bieżących kursach wymiany walut

Polska – wciąż duża liczba upadłości, zmiany tendencji – punkt ciężkości w upadłościach przesunął się na sektor MSP

W I półroczu 2010 roku polskie sądy ogłosiły wg. zebranych na początku lipca danych (mogą ulec korekcie wraz z publikacją kolejnych orzeczeń) upadłość 368 przedsiębiorstw (w I półroczu 2009 roku zanotowaliśmy 325 upadłości polskich firm). Dynamika wzrostu liczby upadłości obecnie spowolniła, ale nie spodziewamy się wyraźnej poprawy – spadku ich liczby.

- Dynamicznie wzrosła liczba upadłości **firm budowlanych** (wykonawczych) – takich przypadków było dwukrotnie więcej niż w analogicznym okresie ub. roku (60 wobec 33 w 2009).
- Wyraźnie większa jest także liczba upadłości **firm dystrybucyjnych – hurtowników** (57 takich przypadków wobec 35 w I półroczu 2009 r.)
- **W II kwartale nastąpiła zmiana tendencji – nie przybywa już tak dynamicznie liczba upadłości firm dużych, wzrost ten utrzymuje się natomiast w sektorze MSP.** Świadczy o tym m.in. porównanie łącznego obrotu dziesięciu największych bankrutów: w I kwartale wynosił on 2,25 mld złotych, podczas gdy w II kwartale suma ta zamknęła się na kwocie 1,4 mld złotych.

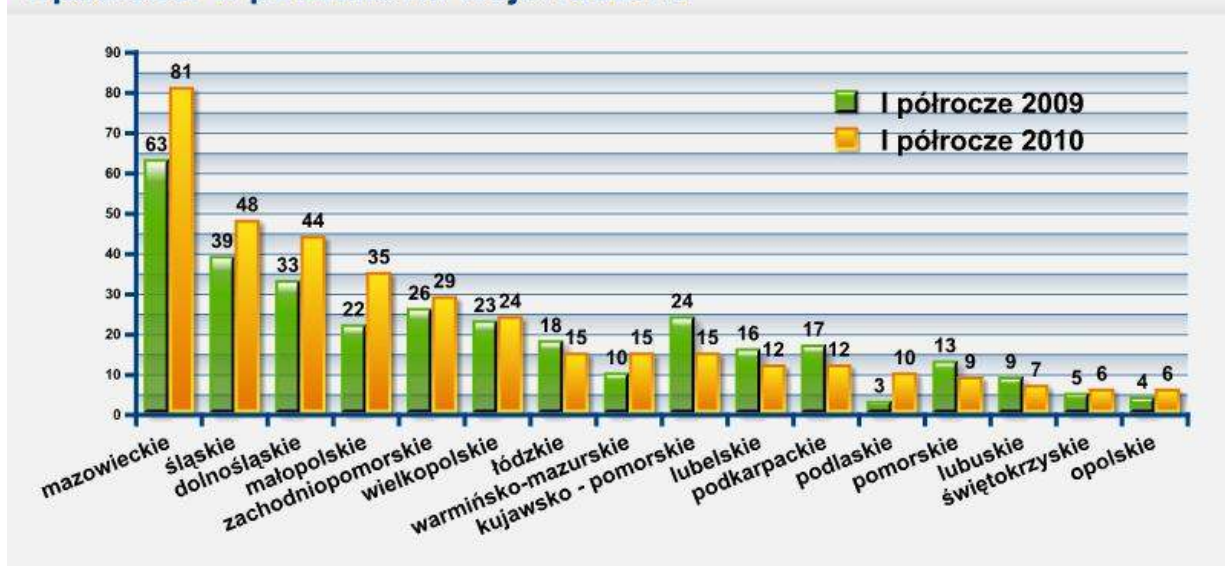
Nie oznacza to, iż duże firmy nie są zagrożone upadłością, ale widać już efekty podjętych działań restrukturyzacyjnych. Ze względu na skalę działalności mają one mocniejszą pozycję przetargową (niż firmy MSP) w kwestii negocjacji prowadzących do zmniejszania kosztów – obniżenia marż swoich dostawców, jak i odbiorców. Te działania dostosowawcze odbiły się w części właśnie na wynikach firm z sektorach MSP. Duże firmy także zazwyczaj jako pierwsze znajdują nowe obszary, rynki gdzie wzrost jest możliwy.

- W podziale na regiony – **liczba upadłości wciąż rośnie pw. w najbardziej aktywnych gospodarczo regionach**, tam gdzie działa najwięcej przedsiębiorstw. Z powodu m.in. większej konkurencji w tych regionach, firmy nie mogą tak łatwo zrezygnować z aktywności nie tylko na terenie całego kraju, ale i z eksportu – są więc częściej narażone na nieprzewidywalne straty.

Natomiast w województwach wschodnich, ale także m.in. w kujawsko-pomorskim, większa część przedsiębiorców ograniczyła swoje działanie do rynku lokalnego – lepiej znanego oraz łatwiejszego w potencjalnym windykowaniu należności. Ta bardziej konserwatywna, mniej ekspansywna strategia widoczna jest także w analizie ich zobowiązań krótko jak i długoterminowych, które z reguły są mniejsze niż w roku ubiegłym (rzadziej posiłkują się kredytem; same także częściej niż w innych regionach ograniczają kredyt kupiecki w swojej praktyce – wracając nierzadko do sprzedaży związanej z zaliczkami czy przedpłatami).

Kondycji przedsiębiorców we wschodnich województwach sprzyja ponadto utrzymujący się popyt naszych sąsiadów – nie tylko na art. spożywcze, ale także m.in. materiały budowlane, armaturę czy AGD/RTV.

Upadłości w podziale na województwa

Metodologia

Koncepcja upadłości firmy różni się w zależności od kraju, co utrudnia przeprowadzanie międzynarodowych porównań. Za różnicami pomiędzy krajami stoją dwa główne powody. Po pierwsze, oficjalne procedury nie mają tej samej wagi we wszystkich krajach. Niektóre kraje, jak Hiszpania i Włochy, w których przeważają polubowne postępowania ugodowe, odnotowują niskie oficjalne dane dotyczące upadłości firm, które nie uwzględniają rzeczywistej liczby przedsiębiorstw przeżywających trudności. Po drugie, przedsiębiorstwa jednoosobowe są w niektórych przypadkach odnotowywane jako upadłości firm, a w niektórych przypadkach – na przykład w Stanach Zjednoczonych – jako bankructwo osób, co utrudnia oddzielenie upadłości firm od upadłości czysto prywatnych. To skutkuje istotnym niedowartościowaniem liczby upadłych przedsiębiorstw. Ponadto, linia oddzielająca przedsiębiorców indywidualnych od bardzo małych przedsiębiorstw różni się znacznie w zależności od kraju. Dla każdego kraju zastosowaliśmy definicję przedsiębiorstwa, która możliwie najbliżej odpowiada definicji stosowanej w badaniu upadłości wykorzystywanemu do obliczeń wskaźnika upadłości. Jako że dane dotyczące liczby upadłości publikowane przez poszczególne kraje i okoliczności występujące w danym okresie są z natury heterogeniczne, zamiast wartościami bezwzględnymi posługujemy się danymi dotyczącymi zmiany liczby upadłości w czasie. Dla każdego kraju wyliczyliśmy wskaźnik upadłości, za którego podstawę posłużyły dane z 2000 roku (2000 r. = 100). Nasz Globalny Wskaźnik Upadłości (GII) stanowi sumę ważoną wskaźników dla poszczególnych krajów. Waga każdego państwa odpowiada jego udziałowi w całkowitym PKB wytwarzanym przez 35 krajów uwzględnionych w badaniu (przy czym wartości przeliczane są według bieżących kursów wymiany), co stanowi ponad 85% światowego PKB według kursów wymiany z 2008 roku.

*****

Euler Hermes jest liderem na rynku ubezpieczeń należności handlowych oraz jednym z liderów w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych i windykacji należności. Euler Hermes zatrudnia 6 200 pracowników w 50 krajach. Oferuje kompleksowe usługi w zakresie zarządzania należnościami. Skonsolidowany obrót grupy Euler Hermes w 2009 roku wyniósł 2,1 miliarda euro. Euler Hermes rozwinął międzynarodową sieć nadzoru, która umożliwia analizę stabilności finansowej 40 milionów przedsiębiorstw. Grupa obejmuje swoimi gwarancjami transakcje handlowe na całym świecie na kwotę 700 mld euro.

***

Euler Hermes, członek grupy AGF oraz Allianz, jest notowany na giełdzie Euronext w Paryżu. Agencja Standard & Poor's przyznała grupie oraz należącym do niej spółkom zależnym rating AA-

***

W Polsce grupa Euler Hermes jest obecna od 1999 roku. Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. oferuje ubezpieczenia należności handlowych oraz gwarancje ubezpieczeniowe. Jednocześnie druga spółka działająca na polskim rynku - Euler Hermes Collections Sp. z o.o. oferuje windykację należności, raporty handlowe, ocenę ryzyka oraz program analiz branżowych. Usługi doradztwa prawnego świadczy Euler Hermes, Mierzejewska - Kancelaria Prawna Sp. k.

Kontakt dla mediów:

Artur Niewrzedowski TALKING HEADS PR
artur.niewrzedowski@thpr.pl Tel. 0509-433-874

Ostrzeżenie dotyczące prognoz:

Niektóre z zawartych w niniejszym materiale stwierdzeń mogą dotyczyć oczekiwań na przyszłość i innych prognoz, które opierają się na bieżących poglądach i założeniach kierownictwa oraz obciążone są znanym i nieznanym ryzykiem oraz niepewnością, które mogą spowodować, iż faktyczne wyniki, rezultaty lub wydarzenia będą istotnie odbiegać od przedstawionych lub implikowanych w takich stwierdzeniach. Poza stwierdzeniami

stanowiącymi prognozy z racji kontekstu, słowa „może, będzie, powinno, oczekuje się, planowane, zamierza się, przewiduje się, uważa się, szacuje się, potencjalny lub w dalszym ciągu” oraz wyrażenia podobne również charakteryzują wyrażenia oznaczające przewidywania na przyszłość. Faktyczne wyniki, rezultaty lub wydarzenia mogą istotnie odbiegać od zawartych w takich stwierdzeniach w zależności m.in. od (i) ogólnych uwarunkowań ekonomicznych, w tym w szczególności uwarunkowań ekonomicznych w zakresie podstawowej działalności Grupy Allianz lub na podstawowych rynkach, (ii) kształtowania się rynków finansowych, w tym rynków nowopowstałych, (iii) częstotliwości i wielkości szkód ubezpieczeniowych, (iv) współczynników i trendów w zakresie śmiertelności i zachorowalności, (v) wskaźników utrzymania polis, (vi) zakresu niespłacenia kredytów, (vii) poziomów stóp procentowych, (viii) poziomów kursów walutowych, w tym kursu wymiany euro do dolara amerykańskiego (ix) zmian konkurencyjności, (x) zmian w przepisach prawnych i regulacjach, w tym konwergencja monetarna i Europejska Unia Monetarna, (xi) zmian w polityce banków centralnych i/lub rządów innych krajów, (xii) wpływu przejęcia spółek, w tym związanych z tym kwestii integracji, (xiii) reorganizacji oraz (xiv) ogólnych czynników konkurencyjności, w każdym przypadku być na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i/lub globalnym. Prawdopodobieństwo wystąpienia lub natężenie wielu z tych czynników może być większe w wyniku działań terrorystycznych i ich skutków.

Kwestie omówione w niniejszym materiale mogą być również obciążone ryzykiem lub niepewnością, o których wspomina się w dokumentach przedstawianych przez Allianz AG amerykańskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd. Grupa nie jest zobowiązana do uaktualniania żadnych wybiegających w przyszłość informacji zawartych w niniejszym materiale.